

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/64/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813220996
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3813220996.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek JUDr. Stanislavy Markovej a Mgr. Martiny Trnavskej vo veci starostlivosti o maloletého P. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov: otca R. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., Y. XX/X a matky: L. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., V. B. XX/X, v konaní o návrhu otca na zmenu úpravy styku, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 26. mája 2014, č. k. 12P/73/2013-28, jednohlasne, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutej - vyhovujúcej časti, ktorou bol upravený styk otca s maloletým dieťaťom, **p o t v r d z u j e** .

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom okresný súd rozhodol tak, že mení rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 16P/148/2012-52 zo dňa 18.03.2013 v časti úpravy styku otca s maloletým P. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým P. v neprítomnosti matky vždy v utorok a v nedeľu v každom kalendárnom týždni v čase od 16.30 hod do 19.00 hod., počas vianočných sviatkov každý kalendárny rok dňa 25.12. v čase od 16.00 hod. do 18.30 hod. a počas veľkonočných sviatkov vo veľkonočný pondelok v čase od 9.30 hod. do 12.00 hod, s tým, že dieťa si pred bytom matky v súdom určenom čase prevezme a na tom istom mieste dieťa matke vráti. Matka dieťaťa je povinná maloleté dieťa na styk s otcom pripraviť a styk otca s dieťaťom umožniť. V prevyšujúcej časti návrh otca zamietol.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že podaným návrhom otec maloletého žiadal, aby súd rozšíril jeho styk s maloletým tak, že bude oprávnený sa s týmto stretávať v neprítomnosti matky každý utorok a štvrtok od 16.00 hod. do 18.30 hod., každú párnú nedeľu v roku od 10.00 hod. do 18.00 hod. , každý rok počas vianočných sviatkov dňa 25.12. od 9.00 hod. do 18.00 hod. a každý rok počas veľkonočných sviatkov vo veľkonočný pondelok od 9.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že si dieťa vždy vyzdvihne pred bytom matky v súdom určenom čase a na tom istom mieste v určenom čase dieťa matke vráti. Otec návrh zdôvodnil tým, že v čase posledného rozhodovania o výživnom mal ich syn 12 mesiacov, kedy vzhľadom na jeho vek a skutočnosť, že nemali medzi sebou vybudovaný vzťah súhlasil s úpravou styku počas dní, kedy je s ním bez prespávania a v prítomnosti matky. Pretože maloletý už mal 1,5 roka a stretávaním sa ich vzťah upevnil, začal uvažovať o možnosti, že by stretávanie s maloletým bolo bez prítomnosti matky maloletého. Matka s takouto úpravou styku nesúhlasila. Po úprave stretávania v mesiaci marec 2013 dochádzalo k stretávaniu sa s maloletým vždy za prítomnosti jeho matky. Jeho rozchod s matkou stále ovplyvňuje ich vzťah, vzájomnú komunikáciu, ktorej býva často účastný aj maloletý a pretože

nechce, aby na maloletého tieto situácie vplývali stresujúco, resp. si ich pamätal, rozhodol sa po zrelej úvahe podať si tento návrh. Za súčasnej úpravy styku je komplikované prispôbiť program maloletému a jeho matke, pretože sú odkázaní stretávať sa iba vonku, resp. v hracom kútiku obchodného centra, nakoľko nie je možné tráviť čas v jeho, resp. v domácnosti matky maloletého. Od úpravy jeho styku s maloletým, sa s ním pravidelne stretáva, na tieto stretnutia sa vždy teší a z reakcií maloletého je zrejmé, že aj on je napriek veku rád, že je s ním, a vníma ho v tomto čase ako primárnu osobu - rodiča. Má vytvorené podmienky, aby v čase styku mohol maloletý bývať v jeho domácnosti, v jeho schopnostiach a možnostiach je o maloletého sa postarať po všetkých stránkach, t. j. prebaľovanie, kŕmenie, prezliekanie, hranie. Matka pracuje na štyri hodiny denne, kedy si maloletý prítomnosť matky nevyžaduje, takže takáto úprava styku nebude na jeho ujmu, práve naopak, v jeho záujme. Matka maloletého žiadala návrh otca zamietnuť. Tvrdila, že otcovi bola z jej strany niekoľkokrát ponúknutá možnosť vytvoriť pre maloletého program, ktorý by upevnil ich vzťah a pomohol rozvíjať schopnosti, znalosti a zručnosti maloletého, sám navrhovateľ však jej výzvy ignoroval a pre maloletého zabezpečil opakovane program pozostávajúci z vychádzky v okolí bydliska (lesný park a detské ihrisko), v prípade nepriaznivého počasia detský kútik v obchodnom centre. Návrhy na program iniciovaný z jej strany odmietol. Maloletý z domu odchádza na stretnutia s otcom iba v jej prítomnosti, obzerá sa, či odchádza s ním. Už po dvojhodinovej spoločnosti otca vyžaduje starostlivosť matky, odmieta nosenie na rukách otca, plače, naťahuje sa za matkou a uspokojí sa len u matky. Maloletý nevníma navrhovateľa ako rodiča - autoritu a tomu zodpovedá i jeho ochota spolupracovať s navrhovateľom. Dieťa je tiež do dnešného dňa dojčené a aj preto nie je možné vyhovieť návrhu na styk otca s maloletým v rozsahu v akom je podaný. Považovala za vysoko rizikové, aj s ohľadom na psychický vývoj maloletého, aj s ohľadom na vzťah maloletého s otcom, umelo vytvárať také situácie, v ktorých maloletému nebude zabezpečená prítomnosť matky počas styku s otcom, pretože výsledok takejto metódy prinútenia môže naopak vzťah navrhovateľa s dieťaťom poškodiť a poškodiť aj psychický vývoj maloletého. Otec styk s dieťaťom neustále komplikuje, či už slovnými atakmi na jej adresu, vyhrážaním sa alebo privolaním polície. Otec nemá svoju vlastnú domácnosť, v ktorej by maloletý získal istotu domova (vlastnú detskú izbu, vlastnú postieľku pre denný spánok, vlastné hračky ap.), býva prechodne v byte svojej družky. Pretože z existenčných dôvodov musela nastúpiť do zamestnania, bolo nevyhnutné zabezpečiť pre maloletého náhradnú starostlivosť a to formou súkromného opatrovania. Vzhľadom na vek dieťaťa a jeho potreby jej bola doporučená iba poldenná starostlivosť, z dôvodu ktorého sa so zamestnávateľom dohodla na skrátenom pracovnom úväzku. Bolo potrebné jej aktivity s maloletým presunúť do odpoľudňajších hodín a aj preto by zmena styku bola zásahom do ich poobedných aktivít. Kolízny opatrovník sa po vykonanom dokazovaní pripojil k návrhu otca na rozšírenie styku s maloletým bez prítomnosti matky. Poukázal na to, že od poslednej úpravy styku otca s maloletým uplynul už rok, dieťa je staršie a širším stykom s otcom by si malo utvoriť vzťah s otcom. Otec má v čase úpravy styku zodpovednosť za to, aby zvládol starostlivosť o maloletého. Pri úprave styku by mal súd zohľadniť aj čas kojenia maloletého. Dieťa je dobre adaptovateľné v kolektíve detí a aj z vyjadrenia matky vyplýva, že maloletý sa na stretnutia s otcom teší a nemá problém pri styku s otcom.

Ďalej v odôvodnení okresný súd uviedol, že vykonaným dokazovaním zistil, že v konaní vedenom na návrh otca na súde pod sp. zn. 16P/148/2012 súd uznesením č. k. 16P/148/2012-51 zo dňa 18.03.2013 konanie o určenie otcovstva k mal. P. zastavil z dôvodu, že v danej veci došlo k určeniu otcovstva k maloletému P. súhlasným vyhlásením rodičov pred súdom (§ 108 Občianskeho súdneho poriadku). V tom istom konaní, rozsudkom č. k. 16P/148/2012-52 zo dňa 18.03.2013, súd upravil práva a povinnosti rodičov k ich maloletému dieťaťu. Zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, uložil otcovi vyživovaciu povinnosť voči maloletému vo výške 150,- eur mesačne od 18.03.2012 a upravil styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený s maloletým sa stretávať vždy v utorok v každom kalendárnom týždni v čase od 16.30 hod. do 18.30 hod. a to v mieste bydliska maloletého dieťaťa, v prítomnosti matky dieťaťa. Pri úprave rozsahu styku otca s maloletým prihliadol súd na to, že na takomto rozsahu styku sa rodičia dohodli, pričom styk otca s maloletým bol upravený v prítomnosti matky dieťaťa z dôvodu, že maloletý zatiaľ otca nepoznal a nebol na neho zvyknutý. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 25.05.2013. Zo správy ÚPSVaR zo dňa 21.10.2013 mal súd zistené, že otec žije v spoločnej domácnosti s priateľkou S. V. a jej mal. dcérou F., nar. XX.XX.XXXX. Byť je vkusne zariadený a po hygienickej stránke udržiavaný na veľmi dobrej úrovni. Mal. P. má v byte svoj vlastný priestor, je tam množstvo hračiek, prenosná postieľka pre maloletého. U otca nezistili nedostatky, ktoré by mu mohli brániť v kontakte so synom a to aj pri rozšírenej úprave styku bez prítomnosti matky. Otec je schopný a ochotný vykonávať všetky činnosti súvisiace so zabezpečením potrieb maloletého. Pomáhať

mu bude aj jeho priateľka, ktorá by spolu so svojou dcérou tvorila výchovné prostredie maloletého počas doby upraveného styku. Na pojednávaní pred súdom dňa 2.12.2013 otec prejavil snahu dohodnúť sa s matkou na styku s maloletým tak, že by sa s maloletým stretával každý utorok od 16.00 hod. do 18.30 hod. a štyri hodiny počas víkendu, avšak v neprítomnosti matky. Matka maloletého na pojednávaní dňa 02.12.2013 bola ochotná akceptovať styk otca v rozsahu navrhnutom otcom na pojednávaní, trvala však na tom, aby sa styk realizoval v jej prítomnosti. Poukázala na to, že otec si riadne neplní vyživovaciu povinnosť, že maloletý je stále dojčený. Uviedla, že maloletý chodí od septembra 2013 do škôlky, do škôlky ho vodí ráno okolo 7.45 hod a chodí po neho do 12.00 hod. Maloletého dojčí po návrate zo škôlky, večer pred spaním a takisto podľa potreby, pričom pri dojčení maloletý zaspáva. Dieťa v škôlke raňajkuje i obeduje. Žiadne zdravotné obmedzenia nemá. Zo správy z poradensko-psychologického procesu zo dňa 28.02.2014 mal súd zistené, že obaja rodičia maloletého sú spôsobilí starať sa a výchovne pôsobiť na maloletého. Maloleté dieťa je vo veku, kedy nie je možné zistiť jeho skutočný názor a záujem. Z argumentov oboch rodičov vyplýva, že o výchovu a starostlivosť o maloletého majú obaja nezištný záujem. Pre maloletého by to znamenalo vytvoriť si a zachovať citovú väzbu k obom rodičom, čo z hľadiska psychického zdravia je pre maloleté dieťa po rozpade vzájomného vzťahu medzi rodičmi veľmi pozitívne. Záleží na matke a otcovi, nakoľko dokážu v celom komplexe potrieb maloletého dieťaťa uprednostniť jeho najlepší záujem a potreby. Intervencia s rodičmi potvrdila napätú vzťahovú väzbu medzi rodičmi, komunikácia medzi nimi vykazuje známky vzájomnej hostility. Emocionálne reakcie medzi rodičmi sťažujú prijímanie racionálnych riešení a potláčanie skutočného záujmu mal. dieťaťa pred záujmom rodičov. Na základe pozorovaných vzťahových symptómov nemožno vylúčiť, že prítomnosť matky pri kontakte otca s maloletým pôsobí rušivo a dokonca môže negatívne vplývať na vytváranie pozitívnej citovej väzby medzi otcom a maloletým. Matka pri intervencii uviedla, že vzhľadom na vek maloletého iná forma kontaktu s otcom sa jej nejaví v záujme maloletého, ktorý je aktuálne na ňu silne citovo pripútaný a dlhodobejšie odlúčenie od nej by pre maloletého znamenalo traumatickú situáciu. Domnievala sa, že otec aj pri jeho najväčšej snahe nedokáže u dieťaťa tohto veku primerane reagovať. V prípade, že dieťa bude staršie, nebude mať námietky voči rozšírenému kontaktu otca s maloletým. Voči námietke otca, že maloletý navštevuje kolektív materskej školy 4 hodiny denne, kde bez emocionálnych problémov zvláda neprítomnosť matky, matka reagovala tým, že na toto prostredie je už maloletý adaptovaný. Otec počas intervencie zotrval na svojom záujme tráviť čas s maloletým v neprítomnosti matky, nechce maloletého traumatizovať dlhším časovým úsekom odlúčenia od matky, rešpektuje vek maloletého a jeho citové potreby a aj potreby maloletého pripútať sa v tomto veku na matku a mať s ňou úzku citovú väzbu. Jeho snahou je zostať súčasťou života maloletého, nestrátiť s ním kontakt, má záujem sa i v budúcnosti o maloletého starať a podieľať sa na jeho výchove. Tiež má záujem maloletému poskytnúť aj širšie rodinné zázemie zo strany starých rodičov a príbuzných, čo mu zatiaľ nebolo umožnené realizovať počas prítomnosti matky. Z výsluchu rodičov na pojednávaní dňa 05.05.2014 mal súd zistené, že by im vyhovovala úprava styku otca s maloletým každý utorok a v nedeľu od 16.30 hod. do 19.00 hod., že styk otca s maloletým sa realizuje v rozsahu určenej súdom, že otec nemá na matku ani telefonický kontakt, že vzájomný vzťah medzi rodičmi dobrý nie je. Vzájomne obviňovali jeden druhého z nedostatočnej ústretovosti pri realizácii styku otca s maloletým P.. Otec na pojednávaní pred súdom kategoricky trval na tom, aby mu bol umožnený styk s maloletým v neprítomnosti matky, pričom v mieste terajšieho bydliska má vytvorené podmienky, aby sa mohol o maloletého po všetkých stránkach postarať. Matka maloletého na pojednávaní dňa 05.05.2014 okrem iného potvrdila, že maloletý otca neodmieta, teší sa na stretnutia s ním, pri styku otca s maloletým sa snaží nijako do styku nezasahovať, nachádza sa však v blízkosti otca aby v prípade, že hrozí maloletému nejaké nebezpečenstvo ohľadne jeho zdravia, mohla zasiahnuť. Nebráni ani tomu, aby rodina otca mala kontakt s maloletým a tvrdila, že si je vedomá toho, že v budúcnosti sa otec bude s maloletým stretávať i v jej neprítomnosti, v súčasnosti to však vzhľadom na vek maloletého považovala za nevhodné aj z dôvodu, že otec je podľa nej nezodpovedný a o potreby maloletého by sa nevedel náležite postarať. Na druhej strane zase uviedla, že chce, aby sa otec s maloletým stretával v jej neprítomnosti až potom, čo budú medzi ňou a otcom vyriešené všetky otázky ohľadne ich vzájomnej komunikácie. V súčasnej dobe je zamestnaná, pracuje od 7.00 hod. do 12.00 hod., podľa nej najvhodnejší čas na stretávanie sa otca s maloletým je v čase od 16.30 hod. do 20.30 hod. Potvrdila tiež, že telefonický kontakt na otca si zablokovala, tvrdiac, že otec má možnosť sa na ňu nakontaktovať prostredníctvom e-mailu.

Na danú vec okresný súd aplikoval ust. § 36 ods. 1, § 26 Zákona o rodine, s odkazom na ktoré v odôvodnení uviedol, že zhodnotiac výsledky dokazovania, dospel k záveru, že návrh otca na jeho širší rozsah styku s maloletým P., bol podaný dôvodne. Poukázal na to, že v čase posledného rozhodovania

súdu o úprave styku otca s maloletým mal P. len jeden rok, s otcom sa dovtedy nestretával a bolo potrebné, aby si na otca predovšetkým zvykol, preto určil otcovi len krátky styk s maloletým a v prítomnosti matky. V súčasnosti je už situácia iná. Otec od naposledy súdom určenej úpravy styku s maloletým, sa so svojim synom pravidelne podľa tejto úpravy stretáva, pričom v konaní bolo zistené, že P. sa na stretnutia s otcom teší, vzťah medzi otcom a maloletým je dobrý a otec si i vo svojom domácom prostredí vytvoril podmienky na zabezpečenie všestrannej starostlivosti o maloletého a keďže vzájomný vzťah medzi rodičmi maloletého nie je dobrý a aktivity počas styku otca s maloletým, vzhľadom na jeho krátky čas v podstate môže otec len veľmi obmedzene realizovať, bol tu podľa názoru súdu priestor na rozšírenie styku otca s maloletým. V čase vyhlásenia tohto rozhodnutia mal maloletý už viac ako dva roky, je podstatne samostatnejší, ako tomu bolo v čase posledného rozhodovania o styku, v súčasnej dobe mu nerobí problém v dopoludňajších hodinách navštevovať materskú školu, kde sa bez problémov adaptoval, vydrží v kolektíve bez matky 4 hodiny. Za tejto situácie sa súd v celom rozsahu stotožnil s názorom kolízneho opatrovníka, že v súčasnej dobe je veľmi potrebné aby sa u maloletého vytvorili citové väzby k oboj rodičom, čomu vzájomná nevraživosť medzi rodičmi určite bráni. Je teda podľa názoru súdu potrebné upraviť styk otca s maloletým v neprítomnosti matky a nečakať, ako to žiadala matka, na zlepšenie vzťahu medzi rodičmi, k čomu v priebehu poslednej úpravy styku vôbec nedošlo, resp. počkať, kým dieťa bude staršie. Keďže styk otca s maloletým je v súčasnej dobe bezproblémový a otec sa o potreby maloletého podľa správy ÚPSVaR vie a je ochotný sa postarať, nič nebráni tomu, aby si maloletý zvykal i na domácnosť a rodinu svojho otca. Z vyššie uvedených dôvodov dospel súd k záveru, že nič nebráni v súčasnosti tomu, aby sa otec s maloletým synom stretával v neprítomnosti matky a preto súd rozhodol o úprave styku otca s maloletým v neprítomnosti matky. Pretože v súčasnej dobe je maloletý už vzhľadom na vek samostatnejší, ako v čase poslednej úpravy styku, na otca si už zvykol, pričom ich vzájomný vzťah je dobrý (tvrdila to i matka maloletého), považoval súd doterajší rozsah styku otca s maloletým za nedostatočný a s prihliadnutím na to, že maloletý už pri svojom styku s otcom je zvyknutý stretávať sa s ním v utorok v určený čas, v tomto čase určený styk ponechal v platnosti, resp. ho rozšíril o pol hodiny a styk otca s maloletým upravil v tom istom časovom rozsahu aj v nedeľu, s prihliadnutím na to, aby si chlapec na novú situáciu v jeho živote, teda, že sa bude stretávať s otcom i v jeho domácnosti bez problémov zvykol. Súčasne súd upravil styk otca s maloletým na krátky čas aj počas vianočných a veľkonočných sviatkov, teda v období, kedy sa bude môcť ešte viac rozvíjať pocit spolupatričnosti medzi maloletým a otcom, resp. jeho rodinou. V konečnom dôsledku sa matka ani nebránila širšiemu styku otca s maloletým. Pokiaľ ide o čas, ktorý súd určil otcovi každý týždeň na stretávanie sa s maloletým (v neskorších popoludňajších hodinách), tu súd prihliadol na doteraz realizovaný styk maloletého s otcom a takisto na návrhy oboch rodičov maloletého. Pokiaľ sa otec domáhal ešte širšieho styku s maloletým, v tejto časti súd návrh otca zamietol, majúc za to, že rozsah styku tak, ako ho súd týmto rozhodnutím upravil, v súčasnosti, vzhľadom na skutočnosť, že si maloletý bude musieť postupne zvykať na novú situáciu, teda neprítomnosť matky pri styku, s prihliadnutím aj na vek maloletého, je dostatočný.

Rozsudok okresného súdu v jeho vyhovujúcej časti, ktorou bol upravený styk otca s maloletým dieťaťom, v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadla matka maloletého dieťaťa a žiadala odvolací súd o jeho zmenu, a to tak, že otec bude oprávnený sa s dieťaťom stretávať síce v bežnom kalendárnom roku v rozsahu, ako určil súd prvého stupňa, avšak výlučne v prítomnosti matky maloletého dieťaťa, rovnako tak v určenom rozmedzí počas vianočných sviatkov, a to s poukazom na skutočnosť, že okresný súd nechal do úvahy, že otec dieťaťa nie je vhodným výchovným vzorom pre dieťa a že jeho schopnosť a ochota postarať sa o neho je závislá od jeho záujmov. Poukázala na to, že otec si opakovane a pravidelne neplní svoju vyživovaciu povinnosť, čo ohrozuje odôvodnené potreby a ich zabezpečenie u maloletého dieťaťa, a to napriek tomu, že on sám si žije na slušnej úrovni. Opakovane bol upozornený na nepravdivé skutočnosti, ktoré v priebehu konania uvádzal vo vzťahu k jeho zárobkovej činnosti. Otec dieťaťa nezabezpečuje pre dieťa žiadne potreby počas ich spoločného stretávania, ignoruje jej snahu o dodržiavanie rovnakých postupov vo výchove dieťaťa, čo je pre dieťa dôležitý základ, preto je vhodné, aby stretávanie dieťaťa s otcom prebehlo výlučne v jej prítomnosti, počas čoho by aj samotný otec odporozoroval výchovné metódy, prípadne by o nich komunikoval s matkou dieťaťa, a tým by nedochádzalo k rozdielnemu prístupu vo výchove a zmätočným situáciám vo vzájomných vzťahoch. Podľa jej názoru, súd pri upravovaní stretávania dieťaťa s otcom počas sviatkov tieto upravil jednostranne. Uplatnila tak dôvod odvolania, uvedený v ust. § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p., t. j. že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Otec maloletého dieťaťa vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žiadal rozsudok okresného súdu v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť s tým, že odvolanie matky je nedôvodné. Podľa jeho názoru tu nie je žiadna opodstatnená prekážka, ktorá by bránila tomu, aby sa s dieťaťom stretával bez prítomnosti matky. Poukázal na to, že zo strany matky mu bola odopieraná možnosť podieľať na starostlivosti a výchove dieťaťa a on bol nútený sa domáhať či už priznania otcovstva k dieťaťu, ako aj rodičovských práv prostredníctvom súdneho konania. K tvrdeniu, že si riadne neplní vyživovaciu povinnosť uviedol, že toto sa nezakladá na pravde, avšak vzhľadom na výšku vyživovacej povinnosti je pravdou, že niekedy je pár dní v omeškaní s plnením vyživovacej povinnosti, nikdy však nezameškal jej platenie v rámci toho ktorého mesiaca. Podľa jeho názoru, vyjadrenia matky sú účelové, v snahe znemožniť mu styk s dieťaťom. Poukázal aj na závery z psychologického poradne, z ktorých vyplýva, že prítomnosť matky môže narúšať priebeh stretnutia, ako aj vytváranie vzájomných väzieb medzi otcom a synom. Rovnako zo strany kolízneho opatrovníka neboli zistené na jeho strane žiadne skutočnosti, ktoré by bránili jeho stretávaniu sa s dieťaťom bez prítomnosti matky. Dieťaťu počas stretnutí zabezpečuje jeho potreby po všetkých stránkach.

Kolízny opatrovník vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol rozsudok okresného súdu ako vecne správny v napadnutej časti potvrdiť s tým, že sa pridrižiava v celom rozsahu stanoviska prezentovaného v priebehu prvostupňového konania, spočívajúceho v tom, že od poslednej úpravy styku otca s dieťaťom uplynul rok, dieťa je staršie, vytvorila sa pozitívna citová väzba medzi ním a otcom a s poukazom na závery z poradensko-psychologického procesu, z ktorého vyplýva, že obaja rodičia sú spôsobilí starať sa a výchovne pôsobiť na dieťa, pričom nemožno vylúčiť, že prítomnosť matky pri kontakte s maloletým dieťaťom pôsobí rušivo, dokonca negatívne môže vplývať na vytváranie pozitívnej citovej väzby medzi otcom a dieťaťom, nevidel prekážku, prečo by dieťa sa nemohlo stretávať s otcom bez prítomnosti matky. Súčasne dal do pozornosti, že rodičia by mali v celom komplexe potrieb dieťaťa uprednostniť jeho najlepší záujem pre ďalší zdravý psychický a fyzický vývoj.

Krajský súd v Trenčíne preskúmal vec bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a za použitia § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné, a preto je potrebné rozsudok okresného súdu v napadnutej - vyhovujúcej časti, ktorou bol upravený styk otca s maloletým dieťaťom, ako vecne správny, za použitia § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdiť. Rozsudok okresného súdu vo zvyšnej zamietajúcej časti nepreskúmaval, keďže čo do tejto časti odvolaním napadnutý nebol, teda vo vzťahu k nej nenastal suspenzívny účinok odvolania (§ 206 ods. 1, 2 O.s.p.).

Odvolací súd si v plnom rozsahu osvojil skutkový stav, zistený súdom prvého stupňa, ktorý považoval za správny. Zo svojich zistení vyvodil okresný súd aj správny záver a krajský súd sa v plnom rozsahu stotožňuje nielen so skutkovými, ale aj právnymi závermi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku a v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. na ne poukazuje. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia dodáva nasledovné:

Podľa článku 41 ods. 4 Ústavy SR, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov, len rozhodnutím súdu a na základe zákona. Rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom. Zákon o rodine úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rieši v určitých špecifických situáciách osobitne, tak ako to predpokladá článok 51 ods. 1 Ústavy SR. Zákon o rodine preferuje dohodu rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností (§ 24 ods. 2, § 25 ods. 1, § 35 a § 36 Zákona o rodine). Až keď nedôjde k dohode rodičov o výkone rodičovských práv, rozhodne o ich výkone súd, vždy však s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

Z ust. § 25 ods. 2 Zákona o rodine vyplýva, že ak sa rodičia o úprave styku s maloletým dieťaťom nedohodnú, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom.

Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Tento rodič, aj keď je spravidla prevažne vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, najmä sústavného výchovného pôsobenia na maloleté dieťa, nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove maloletého dieťaťa a na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovaní citových väzieb je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom. Ustanovenie § 25 Zákona o rodine je tak špeciálnym ustanovením vo vzťahu k ust. § 24, keďže sa dotýka len jedného prvku rodičovských práv, a to styku s maloletým dieťaťom. V prípade, ak sa rodičia o styku s maloletým dieťaťom nevedia dohodnúť, alebo ak je dosiahnutie dohody objektívne nemožné, súd pri rozhodovaní v tejto časti rodičovských práv prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby k rodičom, vývinové potreby a tiež na to, aby sa rešpektovalo právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. V záujme dieťaťa nepochybne je, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania, rozumových a fyzických schopností a aby boli rešpektované aj jeho práva, uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch. Neopomenuteľným kritériom, podľa ktorého sa súd pri úprave styku spravuje, je okrem veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu aj jeho právo na odpočinok a voľný čas, zodpovedajúci jeho veku, pričom akékoľvek obmedzenie styku dieťaťa s rodičom, ktorému nebolo do starostlivosti zverené, je tu namieste len vtedy, ak by tu existovala odôvodnená obava z negatívneho vplyvu tohto rodiča na záujmy dieťaťa.

V preskúmvanej veci bola úprava styku s otcom naposledy realizovaná rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 18.03.2013, č. k. 16P/148/2012-52, a to v rozsahu oprávnenia otca sa s dieťaťom stretávať vždy v utorok, v každom kalendárnom týždni v čase od 16.30 do 18.30 hod. v mieste bydliska dieťaťa, v prítomnosti matky, pri rešpektovaní dohody rodičov v tejto otázke, kedy úprava styku v prítomnosti matky bola realizovaná z dôvodu veku dieťaťa a skutočnosti, že dieťa dovtedy otca nepoznalo a nebolo na neho zvyknuté.

Aktuálne maloletý od septembra 2013 navštevuje denne škôlku v časovom rozmedzí od 7.45 hodiny do 12. hodiny, dieťa je matkou dojčené po návrate zo škôlky večer pred spaním, prípadne podľa potreby, v škôlke raňajkuje a obeduje, žiadne zdravotné obmedzenia nemá.

Podľa výpovede samotnej matky, dieťa otca neodmieta, na stretnutia s ním sa teší, pričom matka stretávanie dieťaťa s otcom vylučuje do doby, pokiaľ nebudú odstránené rozpory v ich vzájomnej komunikácii.

Napätá vzťahová väzba medzi rodičmi a problematická komunikácia vyplýva aj zo správy poradensko - psychologického procesu zo dňa 28.02.2014, z ktorého však tiež vyplýva, že obaja rodičia sú spôsobilí sa o dieťa starať a na dieťa výchovne pôsobiť, pričom nemožno vylúčiť, že prítomnosť matky pri kontakte otca s dieťaťom pôsobí rušivo, dokonca negatívne môže vplyvať na vytváranie pozitívnej citovej väzby medzi otcom a dieťaťom. Dieťa návštevu škôlky zvláda bez emocionálnych problémov, v spojitosti s tým, že ju navštevuje bez prítomnosti matky. Otec prezentuje záujem prostredníctvom stretávania sa s dieťaťom poskytnúť mu aj širšie rodinné zázemie zo strany starých rodičov z jeho strany a ďalších príbuzných, čomu však nie je umožnené za situácie, keď sa s dieťaťom môže stretávať v bydlisku matky a počas jej prítomnosti.

Predmetom posúdenia odvolacím súdom tak bolo, či od doby poslednej úpravy styku otca s dieťaťom došlo či už na strane maloletého dieťaťa, alebo rodičov k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala otcom požadovanú zmenu úpravy styku tak, ako ju svojím rozhodnutím vykonal okresný súd a či táto zmena korešponduje s právom dieťaťa na rovnovážnu starostlivosť zo strany oboch rodičov, ako aj s právom oboch rodičov na rovnocenný styk s maloletým dieťaťom, prípadne, či tu nie je existencia skutočností, opodstatnene vedúcich k obmedzeniu styku otca s dieťaťom, čo do prítomnosti matky na týchto stretávaníach tak, ako to matka odvolaním žiadala. Odvolací súd po preskúmaní všetkých rozhodujúcich skutočností dospel zhodne s prvostupňovým súdom k záveru o opodstatnenosti zmeny výkonu rodičovských práv a povinností v časti úpravy styku otca s mal. dieťaťom v rozsahu, ako je to uvedené v napadnutej časti rozhodnutia okresného súdu. Dieťa je od doby poslednej úpravy styku s otcom staršie, na otca si zvyklo, samotná matka nerozporuje, že ich vzťah je dobrý. Sledujúc tak prioritne záujem dieťaťa, je namieste ich vzájomné vzťahy upevňovať a rozvíjať, čím bude v zodpovedajúcej miere napĺňaný a prostredníctvom nich rozvíjaný aj výkon rodičovských práv otca. Obaja rodičia by mali svoje negatívne vzájomné vzťahy korigovať do takej miery, aby nezasahovali, neovplyvňovali a nenarúšali upevňovanie vzájomných citových väzieb medzi otcom a dieťaťom. Existencia žiadnych skutočností, spôsobilých dôvodne nevyhovieť návrhu otca na jeho stretávanie s dieťaťom bez prítomnosti matky v konaní zistená nebola, naopak z poradensko-psychologických záverov vyplýva, že budovanie vzťahu medzi otcom a dieťaťom by mohla rušivým spôsobom poznamenať práve prítomnosť matky na tomto stretávaní, čo z hľadiska záujmu dieťaťa nie je žiaduce. Styk otca s dieťaťom v rozsahu upravenom okresným súdom, aj odvolací súd považuje za korešpondujúci jednak s právom dieťaťa na rovnocenný styk s oboma rodičmi, samozrejme s prihliadnutím na jeho vek, potreby a záujem, na druhej strane s právom otca podieľať sa zodpovedajúcou mierou na výchove dieťaťa prostredníctvom realizácie tohto styku.

Z uvedených dôvodov preto odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu v napadnutej časti je v celom rozsahu vecne správny, a preto ho za použitia § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách konania súd rozhodol za použitia § 146 ods. 1 písm. a) v spojitosti § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže ide o konanie, ktoré mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné .